

EU's militarisering

Tale i forbindelse med stiftelsen af Nej til EU i Aarhus den 19. september 2026 af Carsten Andersen fra Aarhus mod Krig og Terror:

EU har gang i en kraftig militarisering og krigsforberedelse.

Jeg vil tale om, hvorfor det sker, og hvilke forandringer der sker, og jeg vil vise, at det er dyrt, det er farligt og det er udemokratisk.

Verden er i forandring. Vestens eller USA's verdensherredømme falder hastigt fra hinanden og det ændrer EU's rolle og muligheder.

Under den kolde krig var USA's hovedmodstander Sovjetunionen. NATO sikrede dengang, at en evt. kommende krig med Sovjetunionen ville blive udkæmpet i Europa.

Men Sovjetunionen brød sammen. Nu er det Kina, der er den store udfordring for USA's verdensherredømme. Europas politiske og militære betydning er dermed forsvundet, for en krig med Kina vil blive udkæmpet og afgjort i Asien. USA har ikke længere brug for at have militær i Europa. Det må Europæerne selv klare.

Sideløbende med og som følge heraf er en ny multipolær verdensorden på vej, drevet [bl.a. af](#) BRICKS-landene. Det giver landene i det globale syd en forhåbning om, at de også kan udvikle deres økonomi og produktion og få en anden rolle end at levere billig arbejdskraft og råvarer.

Den udvikling skyldes ikke Trump, og den forsvinder ikke, når USA får en anden præsident.

I den proces prøver EU at finde sin nye rolle. Militariseringen af EU er en konsekvens heraf.

EU's strategipapir fra 2024 tager udgangspunkt i, at vi er nødt til at opruste, fordi der er en russisk trussel, og fordi USA med 'Amerika First' stiller krav om, at Europa skal bære omkostningerne ved at forsvare sig selv.

Men EU søger ikke uafhængighed af USA. De søger at tilfredsstille USA's sikkerhedspolitiske ønsker.

Mette Frederiksen, Kaja Kallas og Von der Leyen arbejder målrettet på, at EU inden 5 år skal kunne føre krig mod og besejre Rusland.

Oprustningen lanceredes som Projekt ReArm Europe med svimlende 6000 milliarder til våbenindustrien.

Nu har NATO-topmødet i Ankara den 7.-8. juli præciseret, hvordan strategien nærmere skal realiseres inden for den ramme, der kaldes NATO 3.0. Militærindustrien skal styrkes med mange flere milliarder til oprustning og ny våbenteknologi. Det er de europæiske lande, der skal lægge økonomi til det, som Mark Rutte kalder en forsvarsindustriel revolution.

Europas rolle i NATO 3.0 bliver ikke bare at bruge 3,5% eller 5% eller hvad det måtte vokse til på forsvarsudgifter. Rollefordelingen er mere specifik. Europas rolle bliver at levere økonomi og tropper, producere ammunition og konventionelle våben og stille infrastruktur til rådighed. Europæisk industri skal levere produkter, efter USA's fastsatte standarder.

Trump kalder det, at Europa skal tage ansvar for og bære byrden ved sit eget konventionelle forsvar.

Der er tale om en rolle som underleverandør til USA. USA bestemmer strategien og bevarer kontrollen over de overordnede teknologiske og strategiske systemer.

USA bevarer sit greb om de overordnede kommandolag, og NATO's amerikanske øverstkommanderende får nye beføjelser.

USA har fuld kontrol med de strategiske ressourcer som atomparaplyen, de langtrækkende angrebsvåben, overvågning fra rummet, efterretningsnetværk, og AI-integration. Og USA bestemmer over globale prioriteter, tekniske standarder og økonomisk tvang.

Topmødet i Ankara lagde grunden til et forsvarsindustrielt fabrikssystem på tværs af NATO-landene forankret i amerikanske designs som sin fælles produktions standard.

Det kræver at landene opgiver deres nationale regler for at få en integreret krigsproduktion.

Mark Rutte kalder det som sagt en forsvarsindustriel revolution.

Den forsvarsindustrielle revolution kræver, at det private finansmarked inddrages i en militærindustriel joint venture mellem våbenindustrien og private og offentlige investorer.

Derfor ændres ESG-vurderingerne, så investering i våbenproduktion nu vurderes som særligt bæredygtigt. Dermed er der fri bane for kapitalfonde og pensionskasser. Det er nu etisk i orden at score kassen på oprustning.

Det suger penge, innovation og arbejdskraft væk fra civile projekter, klimaomstilling, velfærd og sundhedsvæsen, og over til det militærindustrielle kompleks.

U.S. Army War College beskriver det sit skrift 'Årligt estimat af det strategiske sikkerhedsmiljø'.

De skriver: "En grundig vurdering af det europæiske operationsområde nødvendiggør en undersøgelse af overgangen fra fragmenteret industriel nationalisme til en skalerbar, integreret forsvarsindustriel base. Central for denne udvikling ville være samfundsmæssig mobiliseringskapacitet og den politiske levedygtighed af forskellige værnepligtsmodeller for at styrke modstandskraften."

Der amerikanske militærkollegie opfordrer Europa til at opgive "fragmenteret industriel nationalisme" og bevæge sig væk fra manøvrecentrerede doktriner mod et "rammевærk for positionsforsvar" langs den "østlige flanke".

Der amerikanske militærkollegie forbereder på den måde Europa på opslidende udmattelseskrig som i Ukraine. Derfor skal de europæiske lande kunne massemobilisere og levere tropper, for en af Europas opgaver er at svække Rusland. Ind til videre sker det gennem fortsat krig i Ukraine og ved at føre udvidet økonomisk krig med sanktioner og blokader.

Army War College skriver:

"Washington skitserede planer om at dreje sine ressourcer mod den vestlige halvkugle og Indo-Stillehavet, og forventede, at europæiske allierede ville overgå til at blive autonome udbydere af deres eget konventionelt forsvar. [...] En hjørnesteen i denne omstilling er Haag-tilsagnet fra 2025, som pålægger NATO-allierede at sigte mod forsvarsudgifter på 5 procent af deres BNP – underopdelt i 3,5 procent til centrale militære kapaciteter og 1,5 procent til modstandsdygtighed og kritisk infrastruktur. Fra et amerikansk perspektiv er denne model for "kritisk, men mere begrænset støtte" koblet til en geøkonomisk strategi. Denne strategi sigter mod at minimere Europas energifafhængighed af Rusland

ved at levere amerikansk flydende naturgas og nuklear eksport, samtidig med at den udfordrer EU's enorme globale indflydelse som en "reguleringssupermagt."

Som jeg sagde i starten.: Det er dyrt, det er farligt og det er udemokratisk

Det er dyrt fordi: de mange milliarder skal komme et sted fra. De kommer ved at dirigere både offentlige og private investeringer over i militærindustrien.

EU tilsidesætter den økonomiske logik, vi har levet under i årtier. Når politikere ville styrke velfærd, uddannelse, sundhedsvæsen mv. har økonomiske hensyn hidtil sat grænser for, hvad der var råd til.

Sådan er det ikke længere med oprustning. Tværtimod betragtes bevillinger til oprustning som investeringer, der skal sikre økonomisk udvikling.

De påstår, oprustning giver arbejdspladser og økonomisk vækst, men det giver stagnation og nedskæringer! Alle undersøgelser viser, at investering i våben giver færre arbejdspladser end andre investeringer. Våbenindustri er kapitaltung og har en høj andel af importeret teknologi. De mange våbenmilliarder bruger af råderummet og må finansieres ved nedskæringer på bl.a. velfærd, klimainsats og sundhedsvæsen.

Det er farligt fordi: oprustning på den ene side fører til oprustning på den anden side i en rustningsspiral, der øger spændingsniveauet og krigsfaren. Når EU opruster for 6000 milliarder og forbereder en krig med Rusland inden 5 år, vil Rusland opfatte det som en trussel, der tilskynder dem til at opruste og forberede en krig med EU.

Ukraine-krigen er ændret sådan, at Ukraine nu bomber mål i hele Rusland med langtrækkende droner og missiler. Rusland bomber fabrikker i Ukraine, men Ukraines nye langtrækkende våben produceres på fabrikker i Europa. Mest i Tyskland. Så dem kan Rusland ikke bombe uden at eskalere konflikten.

Der er kræfter i Rusland, der presser på for en konfliktoptrapning. Der er krav om at ramme våbenfabrikkerne, og der er krav om at bruge atomvåben 'for at genetablere atomafskrækkelsen'.

Hidtil har Putin og den russiske ledelse afvist disse krav. Presset på Putin vokser, når EU opruster for at kunne føre og vinde en krig med Rusland inden 5 år.

Hvis, eller snarere når russerne konkluderer, at de alligevel kommer i krig med EU inden 5 år, mon de så venter, til EU er fuldt oprustet og synes tiden er inde, eller vinder de kræfter i Rusland, der allerede nu kræver optrapning og atomafskrækkelse?

De påstår, oprustning giver sikkerhed, men det øger krigsfaren!

Det er udemokratisk fordi; Når de nationale regler afskaffes flyttes reguleringen af sikkerhed og af produktion og anvendelse af våben ud af parlamentarisk kontrol.

Den litauiske forsvarsminister Robertas Kaunas siger:

"Det giver NATO's øverste allierede øverstkommanderende i Europa mulighed for at genindsætte og justere planer og flytte kapaciteter derhen, hvor der er mest brug for dem, samtidig med at man undgår politiske debatter, der nogle gange opstår. [...] Yderligere luftforsvarskapaciteter kan indsættes så hurtigt som muligt, når det er nødvendigt, og undgår dermed alle politiske debatter."

Der er en anden vej

Vi skal tage risikoen for eskalering til verdens- og atomkrig alvorligt. Så behøver det ikke gå galt. Man kan skifte kurs.

Vi skal kræve, at EU arbejder for at mindske risikoen. Det gør de ikke i dag.

EU skal ikke underordne sig USA's kamp for verdensherredømmet, men erkende at USA og EU ikke har samme interesser.

I Mellemøsten skal EU understøtte forsøg på mægling, som vi ser fra FN og Pakistan.

EU skal turde lægge pres på vore allierede i USA og Israel, for at stoppe angrebene og for, at de (USA og Israel) skal acceptere, at der må indgås en fredsaftale med Iran.

Tilsvarende må Danmark og EU acceptere, at der skal forhandles en fred i Ukraine, og at vi fremover skal leve i et fredeligt naboskab med Rusland, simpelthen fordi, vi ikke kan leve med en atomkrig. At leve fredeligt sammen kræver dialog i stedet for oprustning og konfliktoptrapning.

Og så skal vi naturligvis arbejde for tilslutning til FN's traktat om forbud mod atomvåben. Og indtil da i det mindste for at Ikkespredningsaftalen overholdes.

EU's militarisering truer liv, ære og velfærd. Stop den.